

H O T Ă R Ă R E A nr.1-186/2025
cu privire la examinarea contestației înaintate de XXXXXXXX XXXXXXXX
împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-43/2024 din 29.11.2024

27 mai 2025

municipiul Chișinău

Examinând în procedură scrisă contestația înaintată de XXXXXXXX XXXXXXXX împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-43/2024 din 29.11.2024, audiind informația prezentată de către doamna Elena Roșior, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârea nr.3-43/2024 din 29.11.2024, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația depusă de XXXXXXXX XXXXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2024, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Dan Bitianov.

La xx.xx.2024, în corespondența instituțională a Consiliului Superior al Procurorilor a fost înregistrată contestația lui XXXXXXXX XXXXXXXX împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-43/2024 din 29.11.2024.

I. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară

La data de xx.xx.2024, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat sesizarea dlui XXXXXXXX XXXXXXXX cu privire la acțiunile procurorului Bitianov Dan în cadrul gestionării urmărire penale în cauza nr.xxxxxxxxxx, ce pot constitui abatere disciplinară.

Autorul sesizării, XXXXXXXX XXXXXXXX, a invocat cercetarea incompletă a circumstanțelor cazului și adoptarea unor decizii ilegale de către procurorul Bitianov Dan, solicitând tragerea la răspundere disciplinară a acestuia pentru comiterea abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.f¹) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și încălcarea Codului de etică al procurorilor (pct.6.1.5).

În susținerea alegațiilor sale, petentul XXXXXXXX XXXXXXXX a invocat că, la data de xx.xx.2023, Procurorul General interimar Ion Munteanu, în temeiul demersului adjunctului procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef-adjunct al Oficiului Centru, Veaceslav Toderița, a dispus retragerea cauzei penale nr.xxxxxxxxxx de la organul de urmărire penală al IP XXXXXXXX al DP mun. Chișinău și a transmis-o pentru efectuare în continuare a urmăririi penale organului de urmărire penală al Direcției Poliției mun. Chișinău.

Conform petiționarului, cu toate că s-a scurs un termen de un an de la emiterea ordonanței de către Procurorul General interimar, urmărire penală nu s-a mișcat absolut. Procurorul Procuraturii mun. Chișinău, Bitianov Dan, în conducerea căruia se află cauza penală, nu a formulat nici o indicație care ar fi orientat urmărire penală spre stabilirea adevărului, favorizând în așa mod acțiunile infracționale ale cet. XXXX XXXX, care până în prezent gestionează proprietatea sustrasă de la stat prin scheme de fals.

Astfel, petentul a constatat că în activitatea sa procurorul Bitianov Dan nu a asigurat supremația legii, integritatea, profesionalismul și corectitudinea, nu a respectat legislația națională și nu a asigurat o conducere a urmăririi penale deplină și echitabilă,

prin care fapt a prejudiciat interesele statului și a sa, în calitate de persoană pătimită, nu a conștientizat faptul ca acționează din numele societății și în interes public, precum și nu s-a străduit să mențină echilibru dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean, fapte ce constituie abateri disciplinare.

În virtutea prevederilor art.45 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, sesizarea depusă de XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX a fost transmisă, conform competenței, Inspecției procurorilor, pentru examinarea acțiunilor procurorului nominalizat, prin prisma criticilor formulate de către petiționar.

II. Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspecția procurorilor

În rezultatul verificărilor efectuate, prin Decizia din xx.xx.2024, Inspecția procurorilor a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Dan Bitianov, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a decide astfel, Inspecția procurorilor a stabilit că urmării penale în cauza penală nr. xxxxxxxxxxxx a fost începută la data de xx.xx.2015 de către Centru Național Anticorupție, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) din Codul penal, în baza denunțului Președintelui XXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXX și XXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXX, privind presupusele sustrageri ale averii altei persoane, inclusiv a cotei statului, în proporții deosebit de mari de către XXXX XXXX, cu concursul unor funcționari publici de rang înalt din cadrul XXXXXXXX Republicii Moldova, Primăriei XXXXXXXXXXXX, Departamentului XXXXXXXXXXXX, Camerei xxxxxxxxxxxx și altor entități publice.

Potrivit actului de sesizare, se pretinde că, la data de x xxxxx 1991, prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. X, a fost acceptată propunerea adunării republicane a xxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxx xxxxxxxx în xxxxxxxxxxxx privind crearea Asociației XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX de XXXXX pentru XXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX „XXXXXXXXXXXX”. Aceasta urma să funcționeze pe lângă Ministerul XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX al Republicii Moldova, fiind constituită pe baza Asociației XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX de XXXXXXXX pentru XXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX „XXXXXXXXXXXX”, subordonată anterior Ministerului XXXXXXXXXXXX.

Ulterior, la xx xxxxxxxx 19xx, Ministerul XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX a emis permisul de înregistrare nr. X, prin care s-a autorizat reorganizarea Asociației „XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX” în Compania XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXX „XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX”, cu un capital statutar de X lei, fără participarea patrimoniului de stat.

La data de xx xxxxxxxx 19xx, „XXXXXXXXXXXX” SA a depus la Camera Înregistrării de Stat o cerere de înregistrare a documentelor constitutive, indicând la punctul X că valoarea capitalului de stat este de X lei.

Prin adeverința de privatizare nr. xxxx/xx din xx xxxxxxxxxxxx 2000, s-a confirmat includerea în capitalul social al „XXXXXXXXXXXX” SA a X de bunuri imobile (fără specificarea numărului cadastral, a amplasării sau a proprietarului acestora) și a X bunuri imobile proprietate de stat, transmise cu drept de administrare economică. Cu toate acestea, nu au fost încheiate contracte de gestionare economică a acestor bunuri de stat de către „XXXXXXXXXXXX” SA, ceea ce justifică presupunerea că adeverința

respectivă a fost emisă ilegal. Această concluzie este întărită de faptul că „XXXXXXXXXXXXXXXXX” SA a fost fondată încă din 19xx, având la bază capital cooperatist și de stat.

Conform denunțului, adeverința de privatizare ar fi fost emisă cu scopul de a crea o aparență de legitimitate, permițând astfel ca „XXXXXXXXXXXXXXXXX” SA și, implicit, Xxxx Xxxx să obțină ilegal dreptul asupra imobilului situat pe str. XXXXXXXXXXXXXXXX nr. X din municipiul Chișinău.

Totodată, un rol în fraudarea cotei statului l-ar fi avut și factorii de decizie din cadrul Primăriei XXXXXXXXXXXX, care, deși administrația publică locală nu avea nicio competență în ceea ce privește bunurile provenite din proprietatea cooperatistă și de stat – în speță, imobilul menționat construit și dat în exploatare în anul 19xx – au emis, la xx xxxxxx 20xx, Decizia nr. xx/x-x privind recepționarea obiectivelor și transmiterea acestora la balanță. Prin această decizie, imobilul a fost transmis către „XXXXXXXXXXXXXXXXX” SA.

Mai mult, potrivit art. 35 din Legea nr. 390/1995 privind Programul de Stat de Privatizare pentru anii 1995–1996 (abrogată la 29 iunie 2007), clădirile administrative în care, la data adoptării legii, funcționau organe administrative ale asociațiilor, concernelor, trusturilor și societăților republicane incluse în listele de privatizare, nu puteau face obiectul privatizării.

În cadrul procesului penal, Primăria XXXXXXXXXXXX a prezentat organului de urmărire penală două procese-verbale fără număr și dată, de recepție finală a clădirilor administrative de pe str. XXXXXXXXXXXXXXXX nr. X, aprobate prin decizia menționată. Potrivit acestora, „XXXXXXXXXXXXXXXXX” SA apare atât în calitate de investitor (proprietar) al imobilului, cât și de executant al lucrărilor.

Cu toate acestea, din conținutul proceselor-verbale reiese că lucrările de construcție au fost finalizate anterior, în anii 19xx și 19xx, ceea ce contrazice afirmațiile privind investiția realizată ulterior de către „XXXXXXXXXXXXXXXXX” SA.

La data de xx xxxxxxxx 2015, prin ordonanța prim-adjunctului Procurorului General, Eduard Harunjen, efectuarea urmăririi penale în cauza penală nr. xxxxxxxxxx a fost dispusă în sarcina organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, iar conducerea acesteia – în competența Procuraturii Anticorupție.

Ulterior, la xx xxxxxxxx 2018, cauza a fost transferată organului de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție XXXXXXXX al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău, urmărirea penală fiind coordonată de Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Centru.

Prin ordonanța din x xxxxxx 2020 a Procurorului General, Alexandr Stoianoglo, cauza a fost retransmisă Centrului Național Anticorupție, revenind în competența Procuraturii Anticorupție.

La xx xxxxxx 2020, procurorul Alexandru Gaina a dispus încetarea urmăririi penale și clasarea cauzei, motivând existența unei hotărâri anterioare, neanulate, care statuează aceleași temeuri de clasare. Cu toate acestea, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXX, din x xxxxxxxx 2021, a fost admisă parțial plângerea lui XXXXXXXX XXXXXXXX, fiind declarate nule ordonanțele din xx.xx.2020 și xx.xx.2020. În schimb, cererea sa de recunoaștere în calitate de parte vătămată și de obținere a copiilor actelor din dosar a fost respinsă. Încheierea a fost menținută prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din xx xxxxx 2021.

Urmărirea penală a fost reluată la xx xxxxxxxx 2021, în temeiul ordonanței adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Ion Munteanu. La data de xx xxxxxxxx 2021, cauza a fost transferată din nou către Inspectoratul de Poliție Xxxxxxx, urmărirea penală fiind coordonată de Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Centru.

Ulterior, prin ordonanța procurorului Dmitrii Cotorobai din x xxxxxxxx 2022, a fost dispusă conexarea la această cauză a dosarului nr. xxxxxxxxxxxx, pornit la x xxxxxxxx 2015 pentru fapte prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. d) din Codul penal.

Prin ordonanța din xx xxxxxxxx 2023 a Procurorului General interimar, Ion Munteanu, cauza a fost retransmisă organului de urmărire penală al Direcției de Poliție a Xxxxxxxxxxxxxx, fiind pusă sub conducerea Procuraturii municipiului Chișinău, Oficiul Principal. Gestiunea cauzei a revenit unui procuror din cadrul Secției conducere a urmăririi penale.

La data de x xxxxxxxx 2023, a fost format un grup de procurori, coordonat de Dan Bitianov, desemnat prin ordonanța procurorului ierarhic superior.

La solicitarea petentului, Xxxxxxxxxx Xxxxxxxxxx, au fost organizate două audiențe cu procurorul Bitianov, la xx xxxxxxxx 2023 și xx xxxxxxxx 2024. În cadrul primei audiențe, petentul a declarat că a primit explicațiile de rigoare.

La xx xxxxxxxx 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Xxxxxxx, a respins, ca neîntemeiată, cererea lui Xxxxxxxxxx privind accelerarea urmăririi penale, instanța concluzionând că nu este întrunit pericolul încălcării termenului rezonabil.

S-a constatat că, procurorul Dan Bitianov, în scopul cercetării sub toate aspectele, complet și obiectiv, a circumstanțelor speței, a coordonat acțiunile procesuale necesare de efectuat cu ofițerul de urmărire penală în gestiunea căruia se afla cauza.

Ulterior, la xx.xx.2023 și, respectiv, xx.xx.2024, în concordanță cu prevederile art.52 alin.(1) pct.14) din Codul de procedură penală, procurorul a formulat indicații scrise privind efectuarea acțiunilor procesuale și de urmărire penală.

La rândul său, aspectele legate de desfășurarea urmăririi penale și respectarea termenului rezonabil la efectuarea urmăririi penale au făcut obiect de examinare în ordinea controlului ierarhic superior, urmare a sesizării lui Xxxxxxxxxx Xxxxxxxxxx, de către Procurorul General interimar, Sergiu Brigai, care prin ordonanța din xx.xx.2024, a constatat *inter alia* că, „...examinând cererea depusă de către Xxxxxxxxxx Xxxxxxxxxx în raport cu materialele cauzei nr.xxxxxxxxxx, careva argumente care să pună la îndoială obiectivitatea organului de urmărire penală sau să justifice deficiențe în procesul de administrare a probelor, nu au fost invocate.

Adițional, nu au fost identificate circumstanțe, elemente faptice și obiective prevăzute de art. 33, art. 54 și art.57¹ din Codul de procedură penală, care ar pune la îndoială rezonabilă imparțialitatea sau competența profesională a reprezentanților organului de urmărire penală și a procurorilor din cadrul procuraturii teritoriale sau care ar indica la faptul că aceștia ar fi acționat cu rea- credință la investigarea și emiterea hotărârilor pe cazul dat, ceea ce ar împiedica buna desfășurare a urmăririi penale în continuare pe caz...”

Anterior, o cerere similară, prin care s-a solicitat retragerea cauzei și transmiterea acesteia altui organ de urmărire penală, a fost examinată în ordine de control ierarhic și respinsă prin ordonanța procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, Oleg Afanasii din xx.xx.2024.

Ordonanțele adoptate la xx.xx.2024 și xx.xx.2024 nu au fost contestate de către XXXXXXXX XXXXXXXX.

Examinând informația acumulată în dosarul disciplinar, Inspecția procurorilor nu a stabilit îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Dan Bitianov, la instrumentarea cauzei penale nr.xxxxxxxxxx, dispunând încetarea procedurii disciplinare în privința acestuia, din motiv că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor, la data de xx.xx.2024, XXXXXXXX XXXXXXXX a depus contestație, solicitând anularea deciziei și tragerea la răspundere disciplinară a procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Dan Bitianov.

Autorul sesizării a considerat că Inspecția procurorilor nu a avut un rol activ la examinarea sesizării și nu a întreprins toate acțiunile pentru stabilirea adevărului, afirmând că procurorul Dan Bitianov, care are în gestiune cauza penală, nu a întreprins niciun demers concret pentru orientarea urmăririi penale în vederea stabilirii adevărului și investigării obiective a faptelor.

Acesta i-a acuzat pe procurorul de caz și pe ofițerul de urmărire penală de neglijență gravă în serviciu, arătând că inacțiunea acestora a favorizat în mod direct activitățile infracționale ale lui XXXX XXXX, care ar continua să gestioneze o proprietate pretins sustrasă de la stat prin intermediul unor falsuri.

De asemenea, petiționarul a afirmat că, deși a formulat mai multe demersuri procedurale în calitate de parte vătămată, solicitând acțiuni de control și investigații, acestea au fost ignorate, ceea ce a împiedicat elucidarea implicării lui XXXX XXXX în presupusa sustragere a averii statului în proporții deosebit de mari.

III. Constatările Colegiului de disciplină și etică

Prin Hotărârea nr.3-43/2024 din 29.11.2024, Colegiul de disciplină și etică a respins depusă de către XXXXXXXX XXXXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2024 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Dan Bitianov.

Cu referire la caz, Colegiul a stabilit că procurorul Dan Bitianov nu a admis încălcări în cadrul urmăririi penale în cauza penală nr.xxxxxxxxxx, care ar demonstra faptul comiterii abaterilor disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Colegiul a reiterat că angajarea răspunderii disciplinare este condiționată de îndeplinirea cumulativă a cerințelor generale privind existența faptei, vinovăția și legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și rezultatul produs. În ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie stabilită cu certitudine, în baza probatoriului administrat în cauză.

În conformitate cu prevederile art. 3 din Legea cu privire la Procuratură, procurorul își exercită atribuțiile în temeiul principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, principii care îi conferă dreptul de a lua decizii în mod independent și unipersonal în cauzele gestionate.

Colegiul a respins critic alegațiile petentului referitoare la pretinsa netemeinicie a soluțiilor dispuse în cauza penală nr.xxxxxxxxxx, constatând că procurorul Dan Bitianov a acționat în concordanță cu principiile legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care, potrivit art. 3 alin. (4) din Legea cu privire la

Procuratură, legitimează luarea de decizii autonome în cauzele repartizate. Aceste circumstanțe nu pot constitui temei pentru angajarea răspunderii disciplinare.

Pe de altă parte, Colegiul a subliniat că, în analiza petițiilor, nu este competent să se pronunțe asupra legalității actelor emise în cursul urmăririi penale sau în cadrul activității de reprezentare a acuzării în instanță. Evaluarea se axează exclusiv pe modul în care procurorul a acționat într-o cauză concretă și pe conformitatea conduitei sale cu legislația și actele normative ce reglementează activitatea profesională a procurorului.

Controlul asupra legalității sau temeiniciei soluției adoptate de procuror nu poate fi realizat în cadrul procedurii disciplinare reglementate de Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, întrucât principiul independenței decizionale îl exclude. O astfel de verificare intră în competența exclusivă a procurorului ierarhic superior și, după caz, a instanței de judecată, prin intermediul controlului judiciar.

IV. Circumstanțele și motivele expuse în contestație

La data de xx.xx.2024, XXXXXXXX XXXXXXXX a contestat la Consiliul Superior al Procurorilor, Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-43/2024 din 29.11.2024.

În motivarea contestației depuse, petiționarul a invocat circumstanțe similare celor menționate în sesizarea și în contestațiile adresate.

Contestatarul a solicitat anularea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-43/2024 din 29.11.2024, constatarea abaterii disciplinare comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Bitianov Dan, și anume a pct.6.1.5. din Codul de etică a procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27.05.2016, precum și emiterea hotărârii pe cauza disciplinară și aplicarea sancțiunii disciplinare.

V. Procedura în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor

Consiliul notează că, potrivit pct.9.5 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor¹, act instituțional revizuit prin Hotărârea nr. 1-40/2025 din 20.02.2025, Consiliul Superior al Procurorilor poate examina, în procedură scrisă și fără citarea părților, contestațiile împotriva hotărârilor de încetare a procedurii disciplinare, în baza actelor existente în dosarul procedurii disciplinare și a eventualelor probe suplimentare depuse în termenul prevăzut la pct. 9.6.

Concomitent, în accețiunea acestor norme, în cazul examinării în procedură scrisă, părțile sunt informate despre această modalitate și li se acordă un termen, până la ședința Consiliului, pentru depunerea probelor suplimentare.

În conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor, părțile au fost informate despre examinarea contestației în procedură scrisă și li s-a acordat un termen, până la ședința Consiliului, pentru depunerea probelor suplimentare.

Astfel, contestația înaintată s-a examinat în procedură scrisă și fără citarea părților, în baza actelor existente în dosarul procedurii disciplinare și a eventualelor probe suplimentare depuse.

Petiționarul XXXXXXXX XXXXXXXX nu a prezentat Consiliului probe noi.

Procurorul Dan Bitianov, vizat în procedura disciplinară, nu a prezentat referință la contestația lui XXXXXXXX XXXXXXXX.

Cu referire la speță, *inspectorul-șef al Inspecției procurorilor, Mircea Roșioru*, a prezentat referință, în care a susținut argumentele relatate în decizia de încetarea a procedurii disciplinare.

¹ Aprobat prin Hotărârea nr.12-225/2016 din 14.09.2016

În context, inspectorul a menționat că în cadrul procedurii disciplinare inițiate urmare a sesizării formulate de către XXXXXXXX XXXXXXXX, Inspecția procurorilor a reținut că nu sunt întrunite elementele constitutive ale unei abateri disciplinare imputabile procurorului Dan Bitianov. Deși autorul sesizării a invocat faptul că procurorul nu ar fi întreprins acțiuni concrete pentru a impulsiona urmărirea penală în cauza nr. xxxxxxxxxxxx, favorizând astfel preținsele activități infracționale ale unei persoane vizate, verificările efectuate nu au confirmat existența unei conduite pasive din partea procurorului.

În primul rând, Inspecția a analizat natura juridică a preținsei abateri și a constatat că, deși petiționarul a reclamat o încălcare a Codului de etică al procurorilor, o atare calificare trebuie subordonată dispozițiilor speciale ale art. 38 lit. b) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, care reglementează răspunderea disciplinară pentru întârzierea nejustificată a acțiunilor procesuale. Prin urmare, în baza principiului *specialia generalibus derogant*, sesizarea a fost examinată prin prisma acestei prevederi speciale, întrucât Codul de etică nu instituie, în sine, sancțiuni disciplinare autonome.

În continuare, Inspecția a constatat că în dosarul penal vizat nu există nicio dovadă că procurorul Dan Bitianov ar fi întârziat în mod nejustificat efectuarea urmăririi penale. Dimpotrivă, au fost identificate o serie de activități procesuale și de urmărire penală întreprinse de către acesta: formularea de indicații scrise (la datele de xx.xx.2023 și xx.xx.2024), organizarea de audiențe cu petiționarul (la xx.xx.2023 și xx.xx.2024), precum și dispunerea unor acțiuni investigative precum ridicarea documentelor, audierea martorilor, cercetarea de obiecte, interpelări și demersuri instituționale. Aceste acțiuni au fost apreciate inclusiv de instanța de judecată, care, prin încheierea irevocabilă din xx.xx.2023, a respins solicitarea lui XXXXXXXX XXXXXXXX privind accelerarea urmăririi penale, reținând că nu există pericolul încălcării termenului rezonabil.

Totodată, prin ordonanța procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău din 01.04.2024 și prin cea a Procurorului General interimar din 07.05.2024, au fost respinse cererile de retragere a cauzei și transmitere către alt organ de urmărire penală, reținându-se că nu există suspiciuni rezonabile privind lipsa de obiectivitate sau deficiențe în procesul de investigare.

Un alt element esențial reținut de Inspecție vizează statutul procesual al petiționarului. Astfel, prin încheierea Judecătoriei Chișinău din xx.xx.2021, menținută de Curtea de Apel Chișinău, s-a respins cererea lui XXXXXXXX XXXXXXXX de a fi recunoscut în calitate de parte vătămată în cauza penală.

Având în vedere aceste constatări, Inspecția a concluzionat că nu sunt întrunite nici latura obiectivă, nici cea subiectivă a abaterii disciplinare. Nu a fost demonstrat dezinteresul din partea procurorului Dan Bitianov, iar acțiunile întreprinse de acesta denotă o implicare constantă și ritmică în gestionarea cauzei. În absența relei-credințe și a unei conduite care să afecteze cursul legal al urmăririi penale, măsura încetării procedurii disciplinare a fost apreciată ca temeinică și legală. Aceste concluzii au fost susținute și de către Colegiul de disciplină și etică, care, prin Hotărârea nr. 3-43/2024 din 29.11.2024, a respins contestația petiționarului.

În temeiul argumentelor expuse, Inspectorul-șef a solicitat respingerea contestației formulate de petiționarul XXXXXXXX XXXXXXXX și menținerea hotărârii Colegiului de disciplină și etică.

VI. Motivarea soluției Consiliului Superior al Procurorilor

Examinând contestația depusă de XXXXXXXX XXXXXXXX, argumentele prezentate în susținerea dezacordului cu Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-43/2024 din 29.11.2024, poziția exprimată de către Inspectorul-șef al Inspecției procurorilor, argumentele invocate în hotărârea criticată, precum și aspectele aferente procedurii disciplinare, Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează asupra necesității respingerii contestației, consemnând raționamentele care susțin această constatare.

Pentru motivarea concluziei formulate, vor fi expuse raționamentele fundamentale de care s-a condus Consiliul Superior al Procurorilor la adoptarea deciziei pe acest caz.

Din fondul procedurii disciplinare se constată că procurorul Dan Betianov a acționat în conformitate cu principiile legalității, imparțialității și independenței procesuale, reglementate de Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură. Aceste principii îi permit procurorului să adopte soluții independente și să aprecieze temeinicia și legalitatea acțiunilor altor procurori, fără a fi supus influențelor externe. Potrivit acestora, soluția adoptată de către procuror a fost fundamentată pe analiza materialelor din dosare și pe legislația procesual penală.

În cazul de față, toate verificările efectuate de Inspecția procurorilor, inclusiv controlul judiciar și analiza ulterioară a materialelor de către Colegiul de disciplină și etică, au stabilit că nu există elemente care să susțină acuzațiile aduse procurorului.

Consiliul constată că afirmațiile contestatarului, potrivit cărora procurorul ar fi manifestat lipsă de implicare în gestionarea cauzei penale nr. xxxxxxxxxxxx, nu sunt susținute de probe concludente. Dimpotrivă, verificările efectuate de Inspecția procurorilor, confirmate de Colegiul de disciplină și etică, au demonstrat că procurorul vizat a întreprins acțiuni concrete și relevante în vederea impulsionării urmăririi penale, inclusiv formularea unor indicații scrise, coordonarea cu ofițerul de urmărire penală, organizarea de audiențe cu petentul și inițierea unor activități investigative.

Aceste acțiuni denotă o implicare activă și constantă în soluționarea cauzei, fiind apreciate ca atare inclusiv de instanțele de judecată. Astfel, prin încheierea irevocabilă din xx.xx.2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX, cererea contestatarului privind accelerarea urmăririi penale a fost respinsă, instanța reținând că nu există indicii ale încălcării termenului rezonabil.

Totodată, cererile de retragere a cauzei și transmiterea acesteia către alt organ de urmărire penală au fost examinate în cadrul controlului ierarhic și respinse prin ordonanțele Procurorului General interimar din xx.xx.2024 și ale procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău din xx.xx.2024. Aceste ordonanțe, care nu au fost contestate de către petent, au reținut că nu există motive de neîncredere în obiectivitatea procurorului Dan Bitianov sau deficiențe în activitatea sa.

De asemenea, trebuie subliniat că, potrivit încheierii Judecătoriei Chișinău din xx.xx.2021, menținută de Curtea de Apel, contestatarul nu a fost recunoscut în calitate de parte vătămată în dosarul penal vizat. Această împrejurare afectează în mod semnificativ calitatea procesuală a acestuia și posibilitatea de a formula critici legitime asupra conduitei procurorului.

Din punct de vedere juridic, nu sunt întrunite cerințele legale prevăzute de art. 38 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură pentru angajarea răspunderii disciplinare – respectiv existența unei fapte ilicite, a vinovăției și a unei legături de

cauzalitate între conduita imputată și un prejudiciu produs. De asemenea, în raport cu art. 3 din aceeași lege, se reiterează că procurorul beneficiază de independență în adoptarea soluțiilor procesuale, iar criticile petentului, care vizează oportunitatea și legalitatea acestora, nu pot constitui, prin ele însele, temei pentru sancționarea disciplinară.

În plus, analiza conduitei procurorului Dan Bitianov a fost efectuată de către Inspekția procurorilor cu aplicarea principiului *specialia generalibus derogant*, în raport cu prevederile art. 38 lit. b) din Legea nr. 3/2016, întrucât invocarea unor încălcări ale Codului de etică nu este de natură să atragă automat răspunderea disciplinară în lipsa unei norme sancționatorii exprese. În prezenta cauză s-a demonstrat că nu a fost constatată conduita pasivă, culpabilă sau de rea-credință din partea procurorului vizat.

Aceste considerente validează raționamentul privind exercitarea căilor de atac de către petiționar, care și-a realizat dreptul la un recurs efectiv, atât în contextul controlului ierarhic superior, cât și prin adresarea în instanța de judecată.

Consiliul Superior al Procurorilor constată că obiecțiile și argumentele prezentate în contestația depusă împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică sunt similare celor formulate anterior în sesizare și în contestația împotriva deciziei Inspekției procurorilor. Aceste aspecte au fost deja analizate și apreciate corespunzător.

Prin urmare, nu există indicii privind o încălcare a dreptului contestatarului la o examinare completă a pretențiilor sale, în conformitate cu art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Consiliul subliniază că o contestație trebuie să fie motivată corespunzător, prin expunerea clară a criticilor care pot demonstra netemeinicia hotărârii sau deciziei contestate, în limitele prevăzute de art. 86 alin. (3) lit. b) din Legea cu privire la Procuratură. O simplă relatare a circumstanțelor faptice nu este suficientă; contestația trebuie să includă argumente precise și dezvoltate privind erorile decizionale ale Inspekției procurorilor și Colegiului de disciplină și etică.

Motivarea unei contestații nu se rezumă la exprimarea nemulțumirii față de actul emis, ci trebuie să includă toate argumentele prin care se demonstrează că hotărârea este neîntemeiată.

Consiliul reiterează că motivarea unei hotărâri reprezintă un proces de analiză și sinteză a probelor și actelor dosarului, fără a fi necesară detalierea exhaustivă a fiecărui element. Esențial este ca toate aspectele relevante să fie valorificate, iar hotărârea să conțină componentele obligatorii ale unei motivări disciplinare.

În urma verificării materialelor cauzei, Consiliul confirmă că Inspekția procurorilor și Colegiul de disciplină și etică au analizat probele prin prisma pertinentei, utilității și veridicității acestora, coroborându-le în mod adecvat. În consecință, concluzia privind inexistența temeiurilor pentru sancționarea disciplinară a procurorilor implicați este bine fundamentată. Hotărârea adoptată reflectă în mod corect circumstanțele de fapt și de drept și este în concordanță cu practica judiciară constantă.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (a se vedea, în special, cauzele Garcia Ruiz v. Spania,

hotărârea din 21 ianuarie 1999; Helle v. Finlanda, hotărârea din 19 decembrie 1997). Totodată, în concepția Curții Europene, art. 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (cauza Van de Hurk v. Olanda, nr. 16034/90 din 19 aprilie 1994, Immeubles Groupe Kosser v. Franța, nr. 38748/97 din 9 martie 1999).

CtEDO a statuat că instanțele naționale nu au obligația de a răspunde detaliat fiecărui argument al părților, mai ales dacă acesta este invocat în mod repetat. Extinderea obligației de motivare depinde de caracterul deciziei și de circumstanțele cauzei. În cazul în care instanța supremă refuză admiterea unei contestații pe motiv că nu sunt întrunite temeiurile legale, o motivare succintă poate fi suficientă pentru respectarea cerințelor art. 6 din Convenție (*Bachowski v. Polonia*, 2 noiembrie 2010).

Astfel, potrivit Consiliului, soluțiile adoptate de Inspecția procurorilor și Colegiul de disciplină și etică sunt pe deplin justificate și conforme cu prevederile legale aplicabile, nefiind necesară o reiterare suplimentară a acestora.

Consiliul Superior al Procurorilor confirmă că procedura disciplinară a fost desfășurată în conformitate cu legea, iar petiționarilor le-au fost explicate motivele respingerii sesizării și contestației. De asemenea, nu s-au constatat încălcări ale drepturilor acestora în procesul de examinare a sesizării, iar răspunsurile primite de la Inspecția Procurorilor și de la Colegiul de disciplină și etică au fost corecte și justificate din punct de vedere legal.

Prin urmare, contestația depusă de XXXXXXXX XXXXXXXX împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-43/2024 din 29.11.2024, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art.37, art.70 alin. (1) lit. f), art.77, art. 86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; pct.pct.9.5, 9.6 și 9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, pct.81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge ca neîntemeiată contestația înaintată de XXXXXXXX XXXXXXXX, cu menținerea Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-43/2024 din 29.11.2024.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ